

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egy évre
Félévre
Negyedévre
Égy hónapra

Egyes szám ára 4 kr.

10 l. — kr.
5 " — "
3 " 50 "
1 " — "

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzet/r
hirdetéseik aiku szerint jutányos áron vesetnek fel. Bélye-díj min
den külön boigtatásért 50 kr

Bánffy-párti maszlag.

V.

A függetl. és 48-as párt jövője.

Hiven megküzdött mult: e pártnak dicsőséges jövőjére enged következtetni, mert amiként hü maradt származásához; kitartó volt jutalom nélkül, csupán elvei fentartó erejéből és az egykor elérendő győzelem reményéből táplálkozva: azonképen kitartó munkássággal elérte, el kell érnie célját: — a Haza és Nemzet független államiságban bekövetkező boldogságának fő- vagyis egyetlen és magasztos célját.

Más politikai pártok, amelyeknek eltérő, mellék céljai is vannak s inkább szektákat, osztályokat képviselnek: megis engedik, hogy ezek a főczél elébe tolatkodjanak; bekeverik a törvényalkotási hivatás közzé, a vallási fanatizmus érzékenységét; — a kiváltság korszerűtlenné vált érdekeit s avagy e téren tulcsaponganak; a mi ha lehet, még rosszabb — személyes becs-, vagy anyagi önző vágyaik kielégítésére használják a magasztos kötelességteljesítés helyett a bizalmi pályatért, amelyre állítottak sat.

A függetlenségi és 48-as párt még mindeddig lehetőleg ment volt az ilyen csapongó czélok ápolásától.

Persze hogy kézzel- és minél előbb megfogható jutalom nélkül s csak a nemes idealizmusnak megfelelő erkölcsi megnyugtató érzésben álló jutalomért éveken, — évtizedeken, — vagy éppen egész emberéleten át küzdéshez, kevés embernek van kedve, türelme, kitartása; de annál megbecsülhetőbbek aztán azok a kevesek, akik még ma sem térnek le a hazafiui szent kötelesség honszereteten üdvözítő pályájáról.

Kevesen vannak ilyenek. Pedig a Magyar Nemzet rokotalan volta, más faj, vére, nyelvü és kulturájú nemzetektől körülvéve és saját kebelében is érezve a divergens elemek nyüzsgését; visszavonás-okozta veszteségekkel, vagy a nemzet honszerelmét fényáradatba borító, dicsőséges győzelmekkel gazdag történeteire visszaemlékezés s még e száziad viszontagságok, 1848. nagy alkotásai a megelőző és reá következő változatos események: az elnyomatásból ébredő Nemzet erőfeszítései, leveretése és győzelme, elárultatása s élet-halál kérdését magában hordó 18 évi mártíromsága — amelyek e nemzedéknek már — ugyszólván — érzékelése alá esnek: azt parancsolnák, hogy e nemzetnek minden egyesé — osztály-, vallásfelekezet-, sőt faj és nyelv különbség nélkül is egyesüljön a fő és mindenekfelett nemes, felemelő és megtartó eszmében s „honszeretetet lángjával összeforrasztva a szakadásokat“ munkálja a cél: a közös Haza s ennek minden gyermekét magába foglaló: *Magyar politikai Nemzet teljes állami függetlenségét.*

Nem! . . . fájdalom nem azt tapasztaljuk!! . . . Pártokra oszolva: egyik csak a helyzetből kizsákmányolható *ön-célért* fut — a fennlobogtatott zászlóra irt hamis jelszó alatt; a másik pedig az 1867-diki közösügyes törvények tétovázó rendszeren késlekedve, féluton halad. Csak egy töredék nem esküszik idegen istenekre, hanem minden tévelygés nélkül, határozott ut-irányban tör a főczélra, amelyen a *„Független magyar Állam,“* — amint ezt, az 1848-iki merész uttörők és nagy alkotók megjelölték — van felírva.

Azt gondolhattuk volna, hogy mihelyt az 1848/9-et követő, — „jogeljárás“ dogmáját hirdető rideg abszolutizmus szorító bilincsei tágulnak, ez a Nemzet *egyként* gondolkodik és *egyként* cselekszik . . . a „jogfolytonosság“ jogosult követelményeképpen: a történelmi és törvényben gyökerező *„Független Magyarország“*-ot — a „personal unio“ egész séges alapjára helyezi vissza.

Nem az történt; . . . Az 1849—61-ig lefolyt idő borzalmi, a Nemzet egyik felében, sokkal mélyebb hatást tettek, mintsem a jogfolytonosság akkor még merésznek látszó — de jogosult álláspontjára állott volna; de a másik oda állott. Az 1860. okt. 20-iki „Diplomát“ követő 1861. Ápr. összeült „alkotmányosdi“ orsz. gyűlésben két nagy ellen, — de számban hasonló párt küzdött akkor csak: a *felirati* és *határozati* párt elnevezés alatt. Az utóbbinak, amelynek élén boldogult Teleky László gróf tragikus halála után, az 1859. szept. 1-sői „Patens“ elleni prot. küzdelemben az 1860. Jan 11-iki debreczeni prot. gyűlésen tanusított magatartásával — s éppen ezért „Debreczen“ egyik képviselőjévé lett, már pol. tekintélyre jutott, *Tisza Kálmán* maradt vezérnek — elbuknia *kellett.*

A kik már ebben az időben éltünk, — lázas várakozásban lestük ez országgyűlés fejleményét s úgy voltunk értesülve, hogy a *határozati-párt*, — kevés szótöbbséggel ugyan, — de győzni fog: az egy szótöbbség okát, a mellyel a *felirati-párt* győzött, nem tudtuk megfejtetni. Még ma is, a kulisszák titka közt lappang előttünk, akik gyanusítani nem szoktunk; habár az azótai politikai fejlemények erővel a kezünkbe akarnák is nyomni a titok kulcsát.

Az 1865.iki Decz. 10. országgyűlésen ugyanis már az 1861-iki *határozati-párt* — megoszlott s *balközép* néven egy

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

tétovázó párt alakult *Tisza* és *Ghyczy K.* vezérlete alatt. A 48-as eszméhez tántoríthatlan hűségben azonban mint „szélsőbal“ megmaradt *Madarász József* — mintegy — huszadmagával, akik „az Ausztriával való államközösség minden formája ellen“ állhatatosan tiltakoztak s a koronázás előtt már ez ellenzéki alapon párttá is szervezkedtek, még közlönnyt is alakított számára, mártírra lett tagja — *Böszörményi László* a *„Magyar Ujság“*-ot — 1867. Ápr. —

Látni való, hogy *Péteri* ur azon célzata, amelylyel azt akarná elhitetni, miszerint „a kiegyezés első parlamentjében „hetu moger“ (köztük — a most már korelnökségét közelismeréssel és a Nemzet hálaival érdemesülten bevégzett — korelnök) képezte a szélsőbalt;“ — történetileg hamis; mert annak születése, — még 1848-ból időhatárolható; élt 1861-ben mint *határozati párt*: megmaradt 1865-ben a „Balközép“ kiválása után, eredeti elve mellei, hogy „Magyarországnak Ausztriához való viszonyából minden közösség a „personal unio“-n kívül kizárandó.“ Csak átvi a azt az 1867-iki kiegyezés idejére és megtartotta akkor, megtartotta azóta folyton és meg is tartja mindaddig, míg a *Független Magyar Állam* az ő általok egyedül jogosnak tartott kompetens alapon kiépitve nem lesz. S amikor a passzkillgyártó — aki az elv s cél nemeségét nem látja, csak a többség imponáló erejében bizakodik, talán parancsra cselekszik, az 1867-iki kiegyezés ellenében szí árdul állásfoglaló elvhü férfiakat, *„hetu moger“*-nek akarja gunyolni: tulajdonképen gloriát von fejkük körül.

A hét mint szám szent volt, miként általában a keleti népek, — úgy a magyarok előtt mindig. Annak az 1867-beli „hét magyarnak“ emléke nem babonás elfogultságból, hanem elvszilárd kitartásuknál fogva — áldott az igaz magyarok előtt; mert valóban ők tartották meg azon nagyszámu bálványozók ellenében, a kik az 1867-es kiegyezést „nagy vívmánynak“ és bevégzett nyerménynek tekintették: a független Magyar Állam eszméjét és ennek diadala reményét . . . „akik nem hajlottak meg a Baal előtt és ajakuk nem csókolta meg azt!“ — I. Kir. 19: 18. — E szilárd megállás mutatja ki annak a hasonlításnak is nyomorult bénaságát, amelylyel ezt a hét fenkölt nemzeti hőst „a Lech melletti csatából elszalajtott hét gyászvitézze“ akarja egy kategóriába vonni, ezeket akik nem elfutottak, hanem amíg ezek éltek mindig ugyancsak megálltak és míg élnek megis állnak.

A hét magyar elvi harcász a koro-

názás után gyorsan és hatalmasan hódított. A száműzetésből visszatért Simonyi, Irányi stb. élükre álltak s mint 48-as párt már 32 tagra szaporodva vonultak be a 69-iki országgyűlésre.

Az 1875-ki fuzió, az elv feladásból fejlődő következetesség a „szélsőbalt” mint elvhüpartot csak erősbbitette, ha nem is számban, hanem pol. hitvallásához való erős kitartásban még a vidéki párthívek részéről is... és közelebb-közelebb jutott ahhoz, hogy a képviselőházban elérje azt a számarányt — 101 — amely a kiegyezési párt állandó uralmát nagyon biztosította. Mert habár keblében voltak is eltérő nézetek; de még az egyházi reform-törvények felőli eltérő vélemények sem gátolhatták meg azt, hogy a főúrdésre nézve egyet értsenek. A Bánffy-telekvásárló-kormány elleni harc pedig újra egyesítette ezt a pártot, a melynek elvhűsége, az új Széll-kormányba a nemzeti pártnak belépésével, még inkább bebizonyult s most végleg kifejeződött: ez az egyetlen közjogi ellenzék, amely nem tántorog, nem aspirál ide s tova, hanem megvesztegethetlenül vallja örök elvét: csupán a „personál unio” közösségét ismerő „Független magyar Államot” s nem lehetetlen, hogy egy új tiszta választással számban is megszaporodik.

Ezen elv valóságaképpen eljön — óhajtott, hogy minél előbb eljőjön az az idő, amikor Ausztria és Magyarország, érdekeikre nézve, nem egymás ellen harczoló közösgyes, — hanem egymást támogató szövetséges — Állam lesz... Hagyja mindenik egymást saját géniusza szerinti fejlődése útján haladni, amint ezt a közös dinasztia jól felfogott érdekei, — de sajátlagos államegyénisége is követelik, nemcsak nemzetgazdasági, hanem had-, pénz- és minden önálló államiség által megkívánt ügyekben is.

Djeber-ben-Hamsa

az európai elite bálokról.

A Debreczen tárczája.

Írta: Anatole France.

Bergeret tanár urat, a mint Párisban megtelepedett volna, ebedre invitálta Fremont ur, szépművészeti felügyelő, a kivel meg a vidéken megismerkedett. Fremont ur művészeti folyóirat szerkesztője, első rangú napilap kritikusa, munkatársa a keleti művészet történetét ismertető pompásan illusztrált dísműnek és végül a műemlekek országos bizottságának elnöke. Ragyogó társaság látogatta szalonját: festők, szobrászok, írodalmarok, tudósok, politikus és egyéb előkelő férfiak. Bergeret ur barátságot kötött Jarras festővel, Lataille szobrászsal, egy muzsikussal, egy színésszel, egy tudóssal, egy képviselővel: valamennyi eszejárása szerint erősen különböző, de országos hírnévre egyenlő férfiú. Tomérdek ásványvizes butella az asztalokon, mert a hírneves férfiak nem valának fiatalok, természetesen, a maguk nyavalyáin, életmódján kezdtek a társalgást. Érdeklődve tudakolták a mások egészségét s a magukéhoz hasonlították. — Aztán sok mindenről esett a szóbeszéd: színházról, irodalomról, politikáról, művészetről, napi eseményekről, botrányokról, de csak módjával és jóságosan. — A halandó kor eléggé megszelídítette ezeket a férfiakat, az idő lefaragta lesimitotta különleg.

Azok a szám nélküli röpiratok, a melyek a lefolyt harcz alatt az ország népe közé kiszórtak, gyalázat és fertelem szüleményei voltak mind tartalmat, mind a tisztességtelen hangot tekintve, amelynél szóltak. Megvesztegetett erkölcs: egészséges közvélemény megmaszlagosítására hányta ki. Péteri ur dicsekedhetik vele, hogy az övé nem maradt el a többi mögött.

Nem menthették meg a veszített ügyet. Higgyük, hisszük is, hogy céljukat — el nem érték, amire törekedtek, hogy: a függetlenségi és 48-as pártot hitelvesztette tegyék saját felei szemében, annyival kevésbé huzhatták meg felette a halálharangot. Él az és élni fog! A Bánffy-kormány? ... Elbukott, meghalt örökre!!

A paskill-bérenczek követik saját erkölcsük szerint az utat, amely odavezet, ahol fizetnek. A függetlenségi és 48-as párt pedig követi nemes feladatát, amint ezt Kossuth Ferencz márczius 2-ki beszédében az országházban kijelentette, hogy: „az országnak már meglevő jogait megvédelmezze és hogy visszaszerezze elvülhetetlen ösjogát — állami függetlenségét, — a rendelkezésére álló minden eszközzel.” „Nem erőszakolja semmiféle más pártra a maga elveit és meggyőződését.” Széll miniszterelnök multjából azt a „reményt meríti hogy „elhangzott programmszerű nyilatkozatai nem lesznek üres szavak, hanem őt és kormányát eltökélt szándék vezeti.” A függetlenségi párt lemond a kivételes eszközök használatáról és visszalép az elvi harcok nyugodt és magasztos terére... megerősödött, — megizmosodott meggyőződéssel, — mert a közel mult bebizonyította, hogy a 67-es térről még a 67-es törvényeket sem lehet teljes egészükben megvédeni.” ... Minden 67-eskormány szembe fog minket találni, mint az elvekben sohasem alkuvó, önzetlen

Az állandó elmékedés, a közöny, amelylyel a mások eszméi fogadták, a szeretetmélto türelem mázavá vonta be egyéniségüket.

De Bergeret ur csakhamar megfigyelte, hogy alapjában felette eltért a véleményük a fontosabb kérdésekre, mint vallás állam, társadalom, művészet; hogy nem vala köztük egyéb erkölcsi kötelek, mint bölcs óvatosság meg egykedvű közöny; és amiben véletlenül megegyeznek, legtöbnyire elcsépeit közhely, amit behatóbban megvizsgálni sem eszük, sem bátorságuk elég nem vala.

Azt is kitapasztalta Bergeret ur, hogyha akadt ellenmondás akár a legelvontabb elméletben vagy a legkevésbé megvalósítható utópiában, miben ók nyugalmukra vagy érdekeikre bármi legcsekélyebb veszedelmet sejtettek, akkor ezek az urak rögtön félreverték szokásos bonhemiájukat s vadakká letvénnek.

Bergeret ur asztali szomszédja a társaság doyenje volt: név szerint Antonin Furnes orientalista, az Institut tagja, tudományáról és galáns kalandjairól egyaránt hírneves aggyastán. Antonin Furnes, miután néhány pillanaton ravasz komolysággal fürkészte volna Bergeret urat, a fülébe sugott:

— Tegyen ugy, mint én, kövesse a példámat. Lám, én nagy gonddal iparkodom, hogy a vastagabb végén törjem fel a tojást.

— Miért?

— Csupa tisztességből. Sokat utaztam életemben, éltem minden világrészben s úgy

tapasztalám, hogy a tisztesség művészete: miképp tud az ember alkalmazkodni a szokásokhoz. Aki tehát a legapróbb részletelig alkalmazkodik, tükéletesen tisztességes ember.

Azért tanácslom Bergeret ur, a vastagabb végén törje fel a tojást.

— Lekötelez a jó tanácsával, felelt Bergeret ur. Kész vagyok követni. Én is azt hiszem, amit ön, hogy tudonilik udvarias alkalmazkodással boldogul az ember ezen és a másvilágon. Én azonban szórakozott ember vagyok s bocsánatot kérek.

— Akkor tehát tartózkodjék a világi hatalmasoktól s tegyen ugy, hogy ne szoruljon a senki segítségére.

Miért tovább tartott az ebéd annál élénkebb és zavarosabb lett a társalgás. Bergeret ur kiemelkedő mozzanatot nem talált benne. Kissé megzavarta, hogy az asztaltár-ak állandóan a szalonok s a deszkák némely hölgyéről beszélgetnek, akiknek ő soha híret sem hallotta. Az elejett célzásokat nem értette s azt hitte, nagyon ostoba képet mutat, minthogy nem revetett vala a többiekkel. Tévedett; senki se törődött vele.

Ebéd után Antonin Furnes ur eképen szól vala hozzá a kávénál:

— Harmincz évvel ezelőtt arabs férfiú látogatott meg Párisban; az előző even ismerkedtem meg vele Mascateban, ahova a kormány kiküldött. Nagyon szép férfiú volt és képzett ember. Az esze is eléggé eleven, de mereven elzarkozó mindentől, ami idegen a

szóval, ve

hogy Per

lett. Szil

Pulszky A

Ezu

megható

s letéve

és részre

tisztét:

közt az

Percz

öltözött

dairól ab

sevel me

hogy:

„Mondjon

Vegre e

lanságot

kitelnek

megemle

es indítv

a Ház:

közletsz

ként fale

ben a h

büszkél

átérezte

pártját j

sege, p

oldalról

ezt a sz

Me

Gabort,

— 222

ellen, a

Az

rendre

mindjár

Te

Szell-ko

kir. sz

ex-lex

Egy

Bizonyo

viselő a

na! egy

Gezat e

s mivel

nem jel

hiteles

tegető

A

és más

ki —

faja gé

örmény

török

arabok

tettel

sabb,

ber vo

kozta

történ

volt a

neve

megm

kat, e

kon k

gyoat

ten; a

e atog

Arra

parisi

igérte

Páris

valah

salgás

Igar,

hette,

megb

angol

arm é

bálok

táncz

aszor

Alván, végrehajtották az elnökválasztást úgy, hogy Perczel Dezső 244 szavazattal elnök lett. Szilágyi D. 74 szavazatot kapott, még Pulszky Ágostot is megválasztották 1-gyel.

Ezútan a tiszteletrémelő k o r e l n ö k meghatározó öt jellemző beszédben bucsút vett s letéve háromhónapon keresztül nagy tudás és részrehajlatlan lelkiismeretességgel betöltött tiszteletét: lelépett az egész Ház eljenzése közt az elnöki emelvényről és fellelépett Perczel Dezső — fekete díszmagyarba öltözött. A többség üdvözölte, de a baloldaltól abuzgál fogadták, a mi elnök első fellelépésével meg nem történt. De hallatszott az is, hogy: «ez a béke-egyezmény szegénye!!»: «Mondjon le!!»... Hordja el magát!... Végre elmondta beszédét, a melyben pártatlanságot ígért. (Ha ugyan multja után ítélve, kitelnek tőle ilyen!) De mikor beszéde végén megemlekezett Madarász korelnöki érdemeiről és indítványozta, hogy az iránta érzett halált a Ház: jegyzőkönyvébe iktassa, köztetszéssel találkozott s a pártelnökök egyenként felémelkedve jelentették ki partjuk nevében a hozzájárulást — legmelegebben, de legbüszkébben persze K o s s u t h Ferencz, a ki átértette, hogy pártjából való a megtisztelt, pártját jellemzi a Madarász elvűsége, egyenlősége, pártatlansága. Vegkiűntetésül minden oldalról jövő dörgedelmes éljennel fejezték be ezt a szép jelenetet.

Megválasztották még alelnökökül Dániel Gabort, Szentiványi Árpád 67 szavazata ellen — 222 — s Tullian Bélát — Kubinyi Géza ellen, a ki 8 szavazatot kapott.

Azán következő napi — márcz. 3. — rendre kitűzve az indemnitý: az ülés mindjárt egy óra után véget ért.

Tegnap — márcz. 3. — megszavazták a Széll-kormányok az indemnitýt is s így ennek kir. szentesítése után mindjárt vége lesz az ex-lex állapotnak.

Egy kis csipősséget megengedett magának, bizonyosan nem a kormánypartba való képviselő azzal, hogy tegnap az alelnök-választásnál egy-egy szavazattal megválasztotta G a j a r i Gezát és különösen B a n f f y Dezső barátját; s mivel ezt a tényállást P e r c z e l miniszter nem jelentette ki: Z m e s k á l Zoltán a jvk hitelesítésnél megjegyezte, Perczel elnököt mentegődzésre provokálta.

A kiegyezési provizóriumot visszavonta és mással — a Széll-féle formulával cserélte ki — S z é l l kormányelnök.

Ugyanezt tette a pénzügyminiszter a horvát pénzügyi egyezmény — meghosszabbítását tárgyzó törv. javaslattal, a melyet pótló új szerkezetével váltott fel.

Az indemnitý tárgyalása különben rövid volt. Csak két szónok Kossuth Ferencz és Rakovszky István beszélt, mindketten kijelentve, hogy az indemnitý elv i o k o k b ó l nem szavazzák meg. A szavazásnál már a nemzeti part tagjai előlegezték a fuziót, együtt szavaztak a kormányparttal.

Nem ment ilyen simán a r é s z l e t e s tárgyalás; mert itt a törvénykülvüi állapotra nézve a felmentést megadó kormány-módosításnál az ellenzék határozottan kifejezte, hogy az méltányos kiválalmat, hogy a törvényen külvüi állapot megszüntével a nép, adó végrehajtások rohamosságával meg ne rohamtassék s késedelmi kamatokkal ne terheltesék, — mivel adót fizetni nem volt köteles senki.

Ezzel kijelentette azt, hogy a f ő l m e n t v é n y t n e m a d j a m e g. S ilyen határozati javaslatokat többen adtak be az ellenzékéről; még Horanszky is következetes volt: megtagadta az utólagos felmentést a bukott kormánytól.

Lukács László pénzügyminiszter a késedelmi kamatokkal szemben akként határozta meg a maga álláspontját, hogy mindaddig, a míg a felhatalmazási javaslat törvényerőre nem emelkedik, késedelmi kamatot nem lehet szedni, de az azután történő fizetéseknel a késedelmi kamatot visszamenőleg január elsejétől kell számítani, ilyen értelemben utasította is a pénzügyi hatóságokat és ha mégis szedték késedelmi kamatot, akkor az tévedés, minek reperálása hajlandó segédkezni nyújtani Minden időhaladékat azonban ridegen vissza utasított.

A ház-parsze nagy többséggel elvetette az összes határozati javaslatokat s változatlanul elfogadta a pénzügy miniszter módosítványát.

Az elnök aztan a következő napi ülés rendje megállapítása után az ülést fél 1-kor eloszlathatta.

BELFÖLD.

Párt változások. A nemzeti párt kört tegnap keresték fel utólag a nemzeti párt tagjai. Ma is már sokkal kevesebben voltak, mint az utóbbi időben rendszeren. A báró Podmaniczky Frigyeshez intézendő belépési nyilatkozat egészen rövid s csupán a belépési szándékot jelzi. A nyilatkozatot már többen aláírták tegeap és csupán gróf Apponyi Albertet várják, hogy az ő aláírásával együtt küldhessék el az ívet a szabadelvű párt elnökének. A párt nem együttesen vonul be a szabadelvű klubba. Valószínű, hogy már ma este többen felatogatnak oda, — de a párt zöme csak vasárnap, illetve hétfőn lép be a Lloyd-klubba.

A függetlenségi pártban a tegnapi este igen sokan jelentek meg s a függetlenségi pártok fuziójáról beszélgettek; Valószínűnek tartják, hogy Holló Lajos, Bartha Miklós, Visontay Soma és Okolicsányi László belépnek a Kossuth pártba; míg az Ugronpárt egyik-másik expozáltabb tagja, kiket sze mélyes momentumok tartóztatnak vissza, ezutal még nem lépnek be. Ma különben e tárgyban Polónyi Géza lakásán bizalmas értekezlet volt, melyen a párt kültagjai is részt vettek. Az értekezlet eredményét azonban titokban tartják.

Színház.

A száraz kenyér.

Karlveisznek a szocializmus téves tanát kigunyoló darabjában a »száraz kenyérben« felytatta veledg szerepét a mi nagy művészsűk: S z a t h m á r y Árpád. Bodaár szerepében ismét hatalmas alakítást produkált. A szép számu közönség nem is fukarkodott a tapsokkal.

Nyílt színen és felvonások végén számtalanszor kihívták Szatyi urat, ki meghatottan köszönte meg a közönség elismerő tapsait.

Csak mos, hogy újra körünkben üdvözölhetjük Szathmáry Árpádot, érezzük igazán azt a veszteséget, mely távozásával ért bennünket.

A többi szereplők nem nagyon igyekeztek kötelességüknek eleget tenni. — Ugy látszik csak azért játszottak, mert játszanok »k e l e t t.«

Fauszt.

Magammal együtt, azt hiszem, nagyon sokan azzal a biztos tudattal mentek tegnap este a színházban, hogy ott egy élvezetes estét fognak eltölteni. Hisz »Fauszt«-ot adtak elő, Gounod hatalmas operáját, amelyért rajonganak a zeneértő emberek s rajongani

faja géniusának. Az egész Keleten csak az örmények értik meg az európai eszméket. A törökök teljességgel nem képesek felfogni, az arabok meg kevésbé.

Az én arabom, aki fényes vendégszeretettel fogadott mascati hazában, a legudvariasabb, legdiszkrétebb és a legfigyelmesebb ember volt azok között, akikke valaha találkoztam. Már előbb emlitettem képzettségét. A történelmet szerette különösen. Azt hiszem ő volt a legműveltebb embere Mascatenak. A neve Djeberben-Hamsa. Előkelő udvaras-ággal megmagyarázta, mit kíván tőlem.

Európába jött, hogy a nyugati szokásokat, erkölcsöket tanulmányozza s a francziákon kezdte, mint amely nemzet leginkább ragyogtat a hatalmát és igazságszeretét a Keleten; azután Angliába és Németországba akart elutazni. A legjobb társaságot akarta látni. Arra a szivességre kért, hogy a leglátogatottabb párisi szalonokba bevezessem. Készséggel megígérttem. Igen kedves társasága volt akkoron Párisnak, ma is legédesebb emlékeim, hogy valaha hozzátartoztam.

El se tudja képzelni, milyen volt a társalgás művészet abban a tavol korszakban. Igar, hogy Djeberben-Hamsa nem igen élvezhette. Meglehetősen tudott angolul, az arabok megbarátkoznak ezzel a nyelvvél, mióta az angolok arra felé megtelepedtek. Éa beszédét nem értett francziául. Azért hat kiválékepen bálokra és hangversenyekre vezettem. Sokat táncoltak akkoriban és sok pompás szép asszony járt a bálokra.

Az arabs szép férfias vonásai és komoly magatartása, a kedves gesztus, ahogy a kezét a fejéhez vagy az odaadás jeléül az ajkaihoz emelte; képes, viragos beszéde, amelyvel a maga nyelvén mély halaját kifejezte s amit én tehetségem szerint iparkodtam a ház urúnőnek tolmácsolni; szóval a közönségtől elűtő kedves magatartása kíváncsiságot, érdeklődést, de sőt tiszteletet és rokonszenvet keltett iránta.

A Tuériák esteire is meghívtam, bemutatatták a császárnak meg a császárnénak. Nem csudálkozott semmin. soha meglepetést el nem arultak a vonásai. Hat heti tartózkodás után elhagyta Páris, hogy a többi Európát tanulmányozza.

Rá se gondoltam többé, a mikor 5-6 esztendő mután uti emlékeit küldte meg nekem Mascateból. Az arabs betűkkel nyomtatott könyv Adenben készült. Wilson und Son nyomdájában. Felül-tesen lapozgattam; nem hívem, hogy va ami figyel-mre méltót találak benne. Az egyik fejezetnél azoaban megakadtam. A czime: »A bálok és táncok. Elővástam és furcsa paszust találtam benne. Azt mondja Djeberben-Hamsa:

Ál alanos szokás a nyugaton, de kiválékepen a frankoknál, hogy ugynevezett bálokat rendeznek. Ime a szokás:

Asszonyaikat és leányaikat a lehető legkivánatosabbá teszik az által, hogy lemezteleltik válljaikat és karjaikat, illatszerben áztatják a bajukat, ruhájukat, finom porral bevonják a bőrüket, megpakják virággal, ékeze-

rekkel és megtanítják mosolyogni akkor, amikor mosolyogni nem akarnak; aztán bevonulnak velük nagy tágas, meleg termekbe, ahol annyi a világosság, mint az égen a csillag; a földön nehéz szőnyeg, mely karosszékek, dagadó párnák.

Majd szesz italokat élveznek, kedves szavakat váltanak és szeditőn sebes tánczot járnak a hölgyeikre, amely tánczukat magam is többször végig néztem. Aztán eloltják a lámpákat s a szőnyegeken szeretszet nagy mohón aldoznak a vagyainak; mindenki azzal, akit szeret vagy akit számára kijelölnek. Állítom, hogy így van. Nem mintha saját szememmel láttam volna — hanem az orgia előtt mindig kivezetett a szalonból — de mert abszurdumok és minden lehetőséggel ellenkezőnek tartom, hogy az előkészületek után más vége legyen a dolognak.

Djeberben-Hamsa észrevételeit elég érdekesnek tartottam s megmutattam egyik kollegám feleségének. Miután ónagyságon semmi különösebb emóciózt nem észleltem, zavarba akartam hozni a tolatkodó kérdéssel:

— Végre is asszonyom, mire való az illatszer fedetlen, ingerlő vállakon, minek a virágok, ékszerék és mért tánczolnak önök?

A szép asszony szánakozó tekintettel nézett reám:

— Hogy miért?! Mert két eladó lányom van.

fognak évszázadok múltán is. És családokunk. A gyönyörű áriák, a dallamos motívumok hidegen hagyták a közepes számú közönséget, amely részint unatkozva, részint bosszankodva hallgatta az előadást. Már megszoktuk, hogy énekes személyzetünk gyengeségénél fogva, nem valami jó előadásban lássuk az operákat, de hogy annyira agyon tudjanak ütni egy operát, azt nem hittük volna.

A szereplők közül az egyetlen Mezey (Valentin) volt az, akit precíz énekeért és szép játékáért feltétlen dicséret és elismerés illet.

Karacs (Fauszt) nem bír azzal a hanganyaggal, amelyet ez a szerep megkíván. Fausztja élvezhetetlen volt úgy játék mint ének tekintetében.

Leopold Francziska (Margit) indiszpozícióval küzdött s így nem tudott azokkal a nehézségekkel megküzdeni, amelyek szerepének precíz előadása megkíván. Az ékszer áriát elejtette, a börtön jelenetben azonban szép sikert ért el.

Ami az egész előadást még élvezhetőre tette, az Csata Győző volt. Mephistót énekelte, ha ugyan éneklésnek lehet nevezni azt az erőlködést, amelyet kifejtett. Hangja üres, már teljesen el van koptatva. Lehet, hogy valamikor tudott énekelni, de hangja teljesen elkopott. Kinlódása kinosan hatott a közönségre. Maszkja és játéka is sok kívánni valót hagyott hátra.

A kar kitűnően működött, a zenekar azonban nem.

Ezek után pedig a közönségre való tekintettel ajánljuk az igazgatónak, hogy hagyjon fel az operák előadásával. Ha mégis előadatok operákat, akkor gondoskodjék oly erőkről akik élvezhetőbb adják elő azokat.

A jövő hét műsora. Hétfőn, márcz 6-án bérlet 128. szám »B.« P. Viola Etelka vendégjátékául és Szathmáry Árpád felléptével: Nebántsvirag operette 4 felvonásban. Kedden márcz. 7-én bérlet 129 szám »C.« Szathmáry Árpád bucsufelléptével: Rang es mód Szimfónia. Szórdán márcz 8-án bérlet 130 szám »A.« új betanulással: Fausztocska operette. Csütörtökön márcz 9-én bérlet 141. sz. »B.« Aranyember dráma. Pénteken, márcz. 10-én bérlet 132 sz. »C.« Szép Heléna operette. Szombaton márcz. 11-én bérlet 133 sz. »A.« Szókimondó asszonyok. Vasárnap márcz. 12-én bérlet előadás: d. u. 3 órakor lezállított helyárrakkal Talmi hercegező operette, este fel 2 órakor rendes helyárrakkal bérlet-zünetben: Othello. Tragedia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

Színházi hír. A színház igazgatóságától vett értesülésünk szerint a vasárnap délutánra kitűzött Talmi hercegező operette Kaposi Józsa betegsége miatt elmarad és helyette megy a piros bugyellaris népszimónia. Kitűnő művésztünk — Szathmáry Árpád még háromszor lép fel ezuttal színpadunkon. Vasárnap este a Naniban játéka Kirchner Michelt, hétfőn Nebántsvirágban az őrnagyot és kedden az ő felejthetetlen alakítását, Bannai Gerőt a Rang és Módban. Ez lesz egyszersmind Szatyri urnak a bucsufellepte is.

Ének Tháliáról.

(Saison vers.)

Thália istennő felszentelt temploma
A vidám pajzanság s a jó kedv otthona
Üdvözöllek téged társaim nevében
Kiknek vig perczeket szerzesz minden évben.

Október havától — tavasz májusáig
Falevél hullástól — fák rügyezéséig,
Megnyílnak kapuid, melyen betódulnak
Asszonyok, leányok, férfiak és ifjak.

Epedő sóhajok kélnek piczi ajkról,
Könnyek csordulnak ki gyönyörű szempárból,
Ha a szűők szava szigorun megszólal:
»Nem megyünk színházba — nem megyünk, egy szóval.«

Sóhajból kacagás — nem sirnak a szemek
Hogya szó van arról, hogy színházba mennek,

Öltöznek óraszám, mert hisz van reá ok
Üde szép leányok, fiatal leányok.

Thália papjai sokat érdekelnek
Inkább szöke tetszik, amit én jól sejték,
Ha »Ö.« rosszul játszik, szívesen elnézik
Csak maszkja legyen jó és szavaljon mindig.

Nem úgy a kritikus, emberek salakja,
Ki azért született, hogy a színészt bántsa
Míg a színész gyakran lány sziveket hódít
A kritikus tolla kegyetlenül pusztít.

Van botrány skandalum, színész érzékenység
Sopánkodnak szörnyen: »Oh, hisz ez szörnyűség.«
A szegény kritikus, mi tehetik tőle,
Nagyot üt tollával az asztal szélére.

A botrány felett is napirendre térnek
Asszonyok, leányok, fiatalok, vének,
De a habitué hideg vérrel mondja:
Előjő ilyesmi majd minden szezonba'.

Mikor május hóban a kaput bezárják,
Elbucsuznak búsan szegény vándor árvák,
Thália papjai esküvel fogadják,
Érzékenységüket a távolban hagyják.

A kritikus pedig bemártja a tollat,
S ragyogó betűkkel írja e szavakat:
»Debreczenben dicsfény övezze Tháliát,
Mely ha kultuszt nem üz, csinál patáliát.«

Cherzo.

H I R E K.

Mulatságok sorrendje.

Márcz. 4. Kereskedő ifjak táncmulatsága a »Bika« disztermében.
Márcz. 5. Vecsey-Nagy József emléktűnépély a kollégium énektérképében.

Márczius.

Ötven évvel ezelőtt piros vér öntözte a magyar földet, a kék ibolya honfi vértől szott földből bujt elő. Lobogott a háromszínű zászló s diadalról-diadalra haladt a magyar.

Az 1848 mártius idusán proklamált szabadságot 49-ben egy év óta védelmezték. Históriai nevezetességű hónapja ez a magyar nemzetnek! Felszázad után is fellángol lelkünk, ha vissza gondolunk reá, fogyó idővel, emléke csak növekszik. Elsuhanok előttünk azok a hősök, kik bátran, félelmet nem ismerve rohantak a halálba.

Igy márcziuskor megcsapja arcunkat az az üde szellő, mely a magyar törtériban szabadság szelének van jelezve. Jól esik szívni ezt az édes tiszta levegőt mely emlékeztet a nagy és dicső multra.

Különösen éreztük ezt most ebben a márcziusban, mely ha nem szott is olyan nagy, magasztos revolutiót, de a küzdelmek után a függetlenség lobogóját vitte mégis magasra.

A márcziusi szabadság szele még most is atlengi a nemzetet, munkál hatalmas erővel. A mi szívünkben pedig reményt éleszt, hogy nem halt ki a hazafiság a magyar szivekből s hogy nem kevésbbé élesztgeti azt a márcziusi szellő is.

Isteniszteletek. A holnapi ev. ref. isteniszteletek alkalmával egyházi beszédet tartanak: Nagytemplomban: Csutoros Albert s. lelkész, kistemplomban: Béltékylajos s. lelkész, felpóly templomban: Bokros Elek esk. felügyelő, Kossut-utcai templomban: Mitrovics Gyula lelkész, szegények háza templomban: Hájdu

Zsigmond p. titkar. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Schndler Márton s. lelkész tart isteniszteletet.

* A függetlenségi párt bomlása.

czimmel egy újdonságot közöl a »Debreczeni Hirlap.« Nem tudjuk, honnan szerezte azt a hírt, hogy »Kiss Albert pártjának szemben Eötvös sel tanusított magatartása miatt elkedvetlenedve, oda akarja hagyni pártját a követni fogja a szabadelvű pártba belépett képviselőket«; de annyi bizonyos, hogy Debreczenben szenzációt okozó hírt közölt volna, ha Debreczen közönségét, különösen függetlenségi pártjait, oly könnyen meg lehetne tévésztetni Kiss Albert megítélésében, a kik úgy tartják, hogy Kiss Albert kiforrott jellem, a ki a függetlenségi elvet, elvből vallotta, valja és vallani fogja Ezt az elvhüségét és ebben sarkaló, szilárd jellemet sem baráti érzékenységből, sem nagyravágyásból meghomályosítani nem fogja, — sem Eötvös Károlyért, sem a Szabadelvű párt on kin alkózonagy ravágyás kielégítéséért. Hiszen Kiss Albertnek a debreczeni reformaus papnak, nagy ellenszolgáltatást a Széll-kormány sem adhatna. A tiszantuli püspökség, a melyre még előléphetne nem üres; az erdélyit Erdélyből töltik be s azt hisszük, hogy a tiszantuli püspökséget érdemei után is elérheti akkor, a mikor megürül s ehez nem szükséges szabadelvű kétes értékű lépcsőre hágnia.

* Közigazgatási ülés a megyén. F. hó 13-án megyei közigazgatási ülés lesz gr. Dégenfeld József főispán elnöklése mellett. Az ülésen a szakreferensek rendes havi előterjesztésüket teszik meg.

* Az új kereskedelemügyi miniszter leirata. Hegedűs Sandor az újonnan kinevezett kereskedelmügyi miniszter híven elődei szokásához, leiratot intézett Debreczen városához, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

Debreczen törv. hat. joggal felruházott városához.

Öcsászári és apostoli királyi Felsége f. é. február hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére engem kereskedelmügyi miniszternek legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Midőn ezt a törv. hatósággal ezuton is tudanám és közölném, hogy a keresk. miniszterium vezetését átvetem, felkérem a törv. hatóság közönségét, hogy miután a jelen közgazd. és kulturális viszonyok fejlesztése érdekében a törv. hatóságok kezdeményező közreműködő és támogató tevékenységére van szükségem, a ream váró fontos és közérdekű feladatok megvalósítására irányuló törekvésemben hatáskörén belül támogatni sziveskedjék.

Budapest márcz. 1.

Hegedűs.

Hasonló leiratot intézett az új miniszter Hajduvármegyéhez is.

* Jövahagyott közgyűlési határozat. A belügyminiszter ma érkezett leiratában jövahagyta a városi közgyűlésnek azt a határozatot, mely a sertésvásár részére szükséges telkek kisajátítását mondta ki. A határozatot most a jövahagyás után foganatosították.

* Márczius 15. A kollégiumi ifjuság tegnapelőlt tartott ülésén megállapította a programot mely szerint márczius idusát meg fogja ünnepelni. A programból is kitűnik, hogy az ifjuságot hazafias lelkesedés hatja át, mely különösen a nagy nap emlékére hatalmas erővel lobog föl. Ez lesz a legimpozánsabb márcziusi ünnep, három részre van osztva. Az első a kollégium lépcsőházában folyik le, hol a Petőfi szobor előtt beszéde: mond Kun Béla. Petőfi »Talpra magyarjárt« szavalja

A mint a szivar végét rácsálom, fogam valami kemény tárgyba ütközött. Találják ki: mi volt az? Egy törött, szerencse patkó. ... Tovább nem halgatuk. Riporterü k kidobta.

Lapunk barátja még egyszer vissza-kiáltott:

— Nem csodalom, hogy felkeitek a kubaiak, mert...

Szavait nem fejezte be, mert az agyara között lévő Cuba-szivar óriási dőrejjel felrobbant.

Lapunk barátja ijedtében elvitte a segéd-szerkesztőnk új téli kabátját.

Azt az urat ez uton hívjuk fel, hogy hozza vissza a kabátot, különben kiírjuk a nevet!

Pierrot.

II.

Örmestertől lefelé . . .

Igazgató ur: (Az a szokása, hogy kellemetlen vendégeit Cuba szivarral kínálhatja.) Talán parancsol rágyújtani!

X ur: (Szerénykedve.) Köszönöm alászan, de . . . (Magában azt gondolja.) Hehe! Az öreg bizonyosan Havannakat sziv, nem volna rossz!?

Igazg. ur: (Cubákat kínál.) No csak tessék. Parancsoljon. (Tűzet ad.)

X. ur: (Rémülten rágyújt.) Köszönöm, igazán . . . kezes. (Köhög.) És ön?

Igazg. ur: Nem vagyok dohányos!

X. ur: (Magában.) Szemtelen! (Pár perc múlva rosszul lesz és a szivart ott feledve eltávozik.)

Pénztárosok: (Rövidlátó ember.) Jó napot kedves igazgató ur: Szíveskedjék ezt aláírni. (Aktákat nyújt át.)

Igazgató: (Emerült az iratokba.)

Pénz: (Orrát az asztalra dugja s a szivar hamujában megegeti.) Ni itt felejtettem a szivaromat! (Felveszi az ott hágyott szivart és folytatja, a hol a X. ur elhagyta. Hirtelen elszédül, ledobja a szivart és friss levegő után kapkodva el.)

Könyvelő: (Szórakozott ember.) Az a bizonyos váltó-ügy nem rendezhető!

Igazgató: Jól van!

Könyvelő: (Felveszi az átjárt szivart.) A szivarom! (Magában.) Milyen könnyelműség elhanyagolni a drága szivarokat. Hej, ha megtudja a feleségem! (Magával viszi és újból meggyújtja. Nehány pillanat után asthma görcsöket kap és szekre rogyik.)

Napdijs: (Naponta 55 kr. kap.) Nini egy szivar! (Felveszi a földről.) Alig használtak. Milyen pompás élvezet! (Szivja a Cubát, de hirtelen szaladni kezd s az előszobában elejt a szivart.)

Az igazg. ur leánya: (Hangosan tanul az emeleten.) Nemetszág nagy kereskedelmi városa Boroszló. Likosainak száma . . .

Hivatalos: (Nézegeti a szivart.) Jó lesz pipába. (Begyömöszöli.) Szerbusz uri szivar! (Pipára gyújt, majd köpködni kezd.) Brr de komisz! (Megfordul vagy kétszer saját tengelye körül.) Kegyelem ó halál! Hat gyermek atyja vagyok. (Az utcára dobja az akatlan dohány-csomagot.)

Csavargó: (Az uton botorkál.) Ma még egy kis bagó sem akad. Hohó! (Megragadja a dohány-csomót és a szájába nyomja.) Így la! (Az utca végén eszméletlenül lehull.)

Rendőri jelentés: A tegnapi rendőrrárat a Dohányvágó-utca árkában egy ismeretlen halottat talált. A szerencsétlenül nem látható a külső erőszak nyoma s így a titokzatos esetről majd csak az orvosi bonczoló kés fogja levonni a fátyl.

(A függöny könnyezve legördül.)

Fakir.

Meghívó.

A debreczeni kereskedelmi betegsegélyző-egyesület 1899. márczius hó 19-én d. u. 3 órakor a Kereskedelmi Akadémia disztermében VI-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre ugy a kereskedő főnökök, mint az egyesület biztosított tagjai ezennel meghivatnak.

Debreczen, 1899. márczius 4-én.

Mayer Emil,
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése az 1898-ki év eredményéről.
2. A betegsegélyző egyesület és kórház számadásainak és a felügyelő-bizottság jelentésének beterjesztése és ezzel kapcsolatban a felmentés megadása iránti határozathozatal.
3. Elnök, alelnök, igazgatósági rendes és póttagok választása három évre.
4. Felügyelő-bizottsági rendes és póttagok választása egy évre.
5. A békebiróság rendes év póttagjainak megválasztása három évre.
6. Esetleges indítványok (ha a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadatnak.)

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadonca csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 50,000 drb; vadonca-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 rendelének küld szállítványokat. A gyümölcsfa iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknek kiveses házát azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztonságban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kővért talajban állították elő. A gyümölcsfajok boldogult Berecski Máté mezőkövácsházi hírneves telepéről való. Ugy magaderek, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, bírs, dió és operbél. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja az erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorták drága 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaültetés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krért, melyek gazdag gyökérzetüknel fogva főként nagyban telepítésekhez olcsóságot folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármely számban és erősségekben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökérzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Minden gépészeti **vas- és ércz-öntemények** nyers előállítására és kimunkálására!

A legjobbnak ismert Garwens mintájú **kutszivattyuk**

eredeti gyári áron, helyben díjtalan felállításal!

Tökéletes szivattyuk

teljes csövezettel már

30 frttól

kezdve!

Debreczeni Vasöntőde és géplakatosság
Péterfia végén, a hadházi-utcában.

Nagyobb műkovács munkák
templom és sikkertések készítése!

**Építési
vastárgyak:**

csatornaszemek, csövek, aknarámák
és fedlapok, kútszések, kerékvetők, istálló-
oszlopok, zabkagylók, széna-rácsok

olcsó gyári áron
házhoz szállítással!

Gazdasági- és ipari-gépek
szakszerű, jutányos javítása!

Meghívás.

**A Debreczeni Első Takarékpénztár
LIII. évi rendes közgyűlését**

1899. évi. márczius 19-ik napján, délelőtt 10 órakor
Debreczenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében (2-ik emelet) tartja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1898. üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozat e tárgyakban; az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a folyó 1899. évi márczius hó 13-tól fogva, a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.
Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1898. december 31-ig bezárólag, a részvény-könyvbe bevezettek.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár
Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr.
Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár,
Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor fel-
használva és legjobban ajánva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.
IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,
Általános kiállítás Turin 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.,
Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő íze miatt különösen
gyermek és asszonyok által kellemesen használtatik. **1/2 literes
üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20.** Kapható
minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,
gyógyárak nagybani szétküldése.
Alapított 1848.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvegje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások közül 10 kr.) **Bartilla A öröksei (E. Winkler) Wien. 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovics István** a »Kigyóhoz« címzett gyógyszerárban. Háfáratlan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisfeljelentésért jó díjazás adatik.

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalp béléssel, ugyanannál a c ípésznel s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. **KRAHL**, huszárkapitány.

Ma yarország volti miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetétű cipők kitűnőnek bizonyultak; szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én. Tisztelő híve
WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Övjük lábainkat hidegtől, nedveségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdegenat sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **dr. Hőgyes-féle** az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéleléssel látja el.

Kettősvastagsága 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. kősz. hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig **22.500 pár** szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.
**ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST.**

Alapítva
1880. évben.

Hrabéczy Antal

Alapítva
1880. évben.

Gőzerőre berendezett műfestészete és vegyi tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchényi-utca 42.

Festetnek : Selyem, gyapju, pamut-kelmék, mindenféle kendők és szalagok, butorkelmék, abroszok, függönyök és szőnyegek, női jaquetek, uri- és női-öltözetek egészben vagy szétbontva stb.

Tisztítatnak : Uri- és női öltözetek, di-z- és egyenruhák, a legkényesebb színű selyemruhák és női kézimunkák, szőnyegek, függönyök, napernyők stb.

A férfi ruhák szakszerűen kijavíttatnak és vasaltatnak.

Tiszti pokréczok festése és tisztítása.

Postai küldemények különös gonddal intéztetnek el.

Csődalatti kiárulás.

Kuzmics László csőd-tömegéhez leltározott üveg, porcellán, lámpa stb. nemű összes áruk a csődválasztmány határozata alapján f. évi márczius hó 6-ik napjától kezdve a Szent-Anna-utczai 1-ső számú házban lévő üzleti helyiségben, — beszerzési áron alul, — kiárultatni fognak.

Tömeggondnok.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr

Ca. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erősítésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszaszerzésére farsztó menetek után az idegek merevsége s nyilalások esetében, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra teszi képesé.

Főraktár : 1.

Kwizda Ferencz János

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Szabott ár.

Szabott ár.

Férfi-ruha áruház az „Angol divat“-hoz.

Szabott ár!

Fekete saccó-öltönyök, kamgarn és cheviott szövetből	10 frtól 20 frtig
Ferencz József öltönyök	22 „ 35 „
Fekete és színes jaquett öltönyök a legujabb szabás szerint	15 „ 30 „
Nagy választék direkt egyházi emberek részére.	

Tisztelettel

Kovács Bernát
üzletvezető.

Szabott ár.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank XXXII-ik rendes közgyűlését

1899. márczius 12-én délelőtt 10 órakor tartandja

Debreczenben, az intézet saját helyiségében,

melyre a t. cz. részvényesek ezezzel meghívotnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.

TÁRGYSOROZAT :

1. Igazgatósági jelentés, az 1898. évről.
  2. Az 1898-ik évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
  3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két tagnak s mivel egy igazgatósági tag ügyvezetővé választott, egy hetedik igazgatósági tagnak is választása három évre.
  4. Egy, esetleg két felügyelő-bizottsági tag megválasztása két évre.
  5. Boldogult ügyvezetőnk Holländer Gyula özvegyének kegydíj iránti kérvénye feletti határozat.
  6. Az alapszabályok megváltoztatása.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.
- Kelt Debreczen, 1899. február 14-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Rákóczy vármegyéjéből.

Beregszász, 1899. febr. hó.

Több, mint egy félvé telt el azóta, hogy nekem oly kedves emlékü lap hasábján bucsut mondtam az én kedves debreczeni közönségnek, sőt annak is idestova féleve les, hogy bucsut mondtam családomma együtt Debreczennek is azó a itt, Rákóczy vármegyéjében szolgálom a magyar nemzeti állam eszméjét époly lelkesedéssel, mint a magyarság szíveben tettem azt.

Régen szándékozom itt szerzett benyomásaimról Debreczen és a Debrecze közönségének számot adni s hogy maig késtem, nem az én hibám, sőt talán egyáltalában nem is hiba, hiszen egy félvé nem oly nagy idő, sőt talán a legkevesebb ahhoz, hogy az ember azokban az új viszonyokban, amelyek közé került, tájékozódhassék. Nem felejtettem tehát el új otthonomban Debreczent, sőt mondhatom, hogy mindig foglalkozom ezzel a nagyra hivatott várossal és szeretném, ha meg mai helyzetemben is részese lehetnék haladásának, ha képes volnék felhívni a magyarság szívének figyelmét a magyarság végvárára, a Rákóczy vármegyéjének Beregnek sorsára s érdeklődést tudnék kelteni ott, ahál meg van minden eszköz, mód és alkalom egyaránt arra, hogy kilépjen jelenlegi tartózkodó állásából és magához lánczolja környékét — minden megvan ehhez Debreczenben, csak — az akarat hiányzik.

Világosabban beszéljek talán? Ime: az eszköz: a vagyon, az alkalom: a ruthén kérdés, a mód, nos erre annyira büszkék a nagyerdő tövében, hogy általános felháborodást keltett annak idején, hogy azt mondtam: ha csak így viseli gondját a debreczeni kereskedelmi és iparkamara a ruhéneknek, akkor kar, sőt hiba a felvidéki kamara létesítésének eszméje ellen rugódozni, — tehát a mód, az meg van annak a törvényes intézkedésnek képében, mely Beregvármegyé, tehát az itt felmerült ruthén kérdést is a debreczeni kereskedelmi és iparkamara érdekköréhez csatolja, szóval midce megvan, csak a felhasználásukra való akaratnyilvánítást nem voltam képes az én gyenge szememmel észrevenni sem letésében, mikor t. i. — Debreczenben figyeltem, sem pedig hatásában amit t. i. itt Beregvármegyében lehetne alkalmazni. Pedig a magyarság szíveben nem szabad a magyar szellemnek tetlenül ülnie, hanem minden módon növelni kell a magyar lélek extenzív erejét, hogy onnat áradhasson az szét szerzte a hazában.

Nem rajtam mult, hogy ezt a debreczeni intelligenciával megértetnem nem sikerült, s ahelyett, hogy a debreczeni gazdag magyarság vette volna kezébe a környék szegény, sokhelyt nem is magyar lakosságának ügyét s igyekezett volna városából Magyarország északkeleti részének góczpontját megalapítani — még esetleges ellentétes törekvések ellenére is, — hanem ehelyett e feladatnak törvény szerinti rábizott részét is elhaoyagolta s mikor ezt szemére vetve szabadulni akartak tőle: beérte az egyszerű, de semmit sem jelentő tiltakozással.

Igy történt, hogy a ruthén kérdés, melynek közgazdasági része törvény szerint a debreczeni kereskedelmi és iparkamara működési körébe tartozik, mai siralmas állapotába jutott, — holott egyenesen kézen fekvő a gondolat, hogy a kamara területén nyílközö közgazdasági törekvéseknek Debreczenben nyissanak piacot, a mely piac mag teremtené aztán meg ott a termékek feldolgozására hivatott gyárakat.

Amde a debreczeni kamara ezt nem tette s ez volt az oka, hogy mikor a ruthén kérdés aktualissá lett, — a megoldásár vállalkozott férfiak első gondolata a kérdés megvalósításának útján a felvidéki kamara létesítésének eszméje volt s hogy még eddig nem sikerült, abban legkevesebb része a debreczeni kamara tiltakozásának van, — hanem igenis annak a természeti törvénynek, hogy »naturam si furca expallás, tamen usque recurret« — s annak a másiknak, hogy a közgazdasági

tömrüléshez nem elég az akarat, oda eszköz is kell.

Az első törvény alatt azt értem, hogy maga a természeti fekvés diktálja, hogy a hegyes vidéknek nemcsak víz, de egyéb termékek tekintetében is lefolyása legyen a síkra, tehát ott legyen meg a piacza; ez pedig az összes, a ruthénség környékén levő városok közül egyedül Debreczenben volna feltalálható, mert a többiek, mint Szathmár, Nyiregyháza, S.-A.-Ujhely, kicsinyek arra, hogy ennek a hivatásnak megfeleljenek; ezért aztán visszatér folyton az a gondolat, mint természeti szükség, hogy a felvidék ne szakadjon el Debreczentől, s viszont Debreczen ne elégedjek meg azzal, hogy a magáénak reklamálja, hanem ellenkezőleg, istápolja a felvidék érdekeit.

Természetes, hogy az elmulasztottak pótlása itt is, mint mindenütt, sokkal nagyobb erőfeszítést és czéltudatos törekvést követel, mint akár a legsivárabb mezőkön megkísérlett új telepítés. Megmondom, miért. Debreczen a multban nagyon meg volt elégedve magával s nem gondolt a jövőre. Így történt, hogy mire felebredt s az akkor már virágjában levő vicinális vasuti politikához ő is hozzájárult: alig volt tere, a melyet magához öleljen. Bihar az Ér-Mihályfalva — nagy-váradi vasut kiépítésével majdnem teljesen elszakadt tőle s egyedül a derecske — nagy-létai vasut rövid vonalát volt képes az azelőtt teljesen tőle élt felső Biharból magához kapcsolni. Vásárai ennek folytán mindinkább hanyatlottak, holott a környező kisebb városokéi emelkedtek. Végre rávetette a szemét Szabolcsra, megépitvén a polgári és h.-nánás — bűd-szent-mihályi vasutat, ez azonban már késő volt, mert a gyorsan fejlődő Nyiregyháza, midőn kiépítette a nyir-segi (máté-szalkai) vasutat, rögtön gondolt egyuttal a Tisza-partra is s ma már az egész Tisza-parton szalad a nyiregyháza — polgári vicinális, melyhez nem késtek hozzákapcsolni Szent-Mihályt sem s ezzel azt ujra elhódították a debreczeni piacától.

Most azonban alkalma nyílik Debreczennek arra, hogy visszaszerzeze azt, amit elháláztak e öle, sőt kipótolja az egész felvidék érdekeinek magához kapcsolásával. Nevezetesen munkában van a debreczen — nyirbátori vasut kiépítésének kérdése. Ez Debreczenre életkérdés! Nevezetesen a nyir-segi vasut követeli a maga folytatását Beregszász felé s viszont Beregben már régen vajudik egy új hárszéki (a Bozsove völgyében építendő) vasutnak ügye amely egyszerre fellendül, ha megyeri természetes folytatását a Beregszász-vásáros-namény-mátészalka-nyirbátor-debreczeni vasutban! Karolja fel a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ennek a vasutvonalnak ügyét s midőn helyre pótolja a felvidék iránt tartozó kötelességéből azt, amit eddig elmulasztott s egyszersmind renokivüli szolgálatot tesz Debreczen közgazdasági fejlődésének, mert ezen vasut által székvárosát legalább 25%-kal közelebb hozza a Galicziái határszélhez mint az jelenleg akár C apón és Munkácson akár Szatmáron és M.-Szigeten kereséssel elérhető!

Nagyon is bosszúra nyult már levelem s csak most veszem észre, hogy Rákóczy vármegyéjéről tulajdonképpen még nem is beszéltem. Hiába, ez í csak azt bizonyítja, hogy még innen is szeretném Debreczent minél nagyobbak és hatalmasabbnak látni, mert három esztendő alatt felismertem benne azt a hatalmas óserőt, a nemzeti érzésnek ezt a nagy tökéjét, amely ha megmozdul, az egész felvidéket magához öleli.

Hogy nem végez vele hiába való munkát ha megteszi, — azt talán (az itteni viszonyok ismertetése útján) valamelyik legközelebbi levelemben igyekszem bebizonyítani.

Kohányi Gyula.

IRODALOM.

Márczius 15.

Beléptünk abba a hónapba, amelyben a tavasz kezdete, a nap és éj egyenlő-ége napján van, naptárilag jelezve. Az időjárás szérszélysége e télen olyan volt, hogy a midőn Februárban az enyhe légmérséklet a fákat rü-

gyezésre csalta: a most beállott hideg tartósságról nem tudjuk következtetni és meghatározni, hogy vajon beáll-e e hóban természetileg is a tavasz.

Az ember vérforgásában a történelem bizonyítása szerint a Márczius hó bizonyos pezsdülést szokott előidézeni. Nagy világesemények kezdetének ideje van e hónaphoz kötve.

Hazánk, Nemzetünk modern ujjaszületésének kezdő napja is az 1848. Márc. 15-ike. Eljő-e a természeti tavasz rendező idejére, nem tudjuk; hanem amaz első dicső Márc. 15-ikének 51-ik évfordulója bizonyosan eljön.

Es akkor ismét nagy ünnepnapja lesz a hálás kegyeletnek, mindazokra nézve, a kik Magyarország modern ujjaszületését e Nemzet történetében nagy, rendkívüli horderejű eseménynek ismerik és tartják.

A függ. és 48-as párt tagjai bizonyosan megszentelik a Szabadság, egyenlőség, testvériség születésének 51-dik évfordulati ünnepét.

Ennek az ünneplésnek egyik kiváló és tanulságos aktusa, sok helyen, óhajtható, hogy mindenütt — ama nagy nap történetének felolvasásokban adható történeti ismertetése. Erre a célra igen jó szolgálatot tesz ily czimű füzet:

»Márcz. 15-ike«, amelyet az 1898-iki félévszázados emlékünnepre írt — a r. (Bartha Mór) most a »Debreczen« pol. és társadalmi napilap f. szerkesztője. — Ára a füzetnek 30 kr.

Ugyanezen szerzőtől jelentek meg:

A »magyar agrárszocializmus« társadalmi és közgazdasági tanulmány. Ára a füzetnek 50 kr.

»Emlékezés« gyakorló lelkészi pályámra re dkivüli esetekre írt és elmondott lelkészi dolgozatok. Ára füzve 1 frt, diszes arany vágasos kötetben 1 frt 50 kr.

Sajtó alatt van és jövő héten márc. 8-ikára a sajtót elhagyja és színes borítékban füzve megjelen:

»Bánffy párti maszlag« — felelet Péteri Endre »A szélsőbal bukása« cz. paskill-jára. Ára 20 kr.

Mindezen füzetek és kötetek megrendelhetők — együtt vagy külön — a felebb kitett árban szerző lakásán (Debreczen C-apó utca 52 szám, vagy a »Debreczen« politikai sat. napilap szerkesztői irodájában (főpostával szemben) s a küldés azonnal bérmentesen meg történik.

Bartha Mór,

a »Debreczen« politikai sat. napilap felelős szerkesztője.

Francia zászló alatt. Ezen érdekes műből, melynek már a 2-ik kiadása is megjelent, új olcsó árú kiadásra, köteenkint 2 forintjával kerül most a forgalomba. Erre nézv. Mihályi Imre, a szerző bátyja küldött be egy felhívást szerkesztőségünkhez, melyben meg azt írja, hogy egy diszkidás (illusztrál) van készülöben, melynek ára 10 frt lesz és így közepsorsuakra nézve hozzá nem férhető. — Az érdekes mű olcsó kiadásának megszerzését mi is ajánlhatjuk t. olvasóink figyelmébe.

Eladó háztelkek.

A Hadházi-uton az épülő lovaskaszárnyával szemben levő PATAY-féle telken

házhelyek
olcsón és igen előnyös
feltételek mellett
eladók.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Dr. Fejér Ferenc ügyvéd irodájában Piacz-utca 43. és Kacs Lajos borkereskedőnél Piacz-utca 55. sz.

1835.
1899.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m.

1. a debreczeni 6620 sz. telekjegyzőkönyvben 1130. hrsz. alatt felvett csapó-utcza 3177. régi, illetve most Csonka-utcza 12. új sorszámú ugynevezett „Csürhészház” telek a rajta levő épületekkel ;

2. az Ispotály-utcza 19. új sorszámú 218.6 □ ölet tevő telek, közgyűlési határozat alapján és értelmében f. 1899. év márczius hó 22-én délelőtt 9 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelők tartoznak a közgyűlési megállapított kikiáltási árnak 10%-át az árverelő bizottság kezébe letenni.

Debreczen, 1899. február 23.

Városi Tanács.

Szenes Ede szállodája

a Magyar királyhoz

BUDAPEST, Dorottya-utcza 2. sz.

Gizella-tér sarok.

Elsőrendű szálloda, 1897. november óta birtokomban van személyes vezetésem alatt áll. A szálloda mely az ujkor minden igényeinek megfelelően teljesen újonnan és kényelmesen be van rendezve csakis magas és világos szobákkal, sok kényelmes és előkelő családi apartementtal, társalgó és írótermekkel bir, és mindenütt villanyvilágítással van ellátva, figyelmes szolgálat mellett olcsó árak. Szobák 1 frttől feljebb. **Kitűnő konyha, pilseni és dreher-féle sör.** Kényelmességénél fogva hosszabb tartózkodásra igen ajánlatos

Kiváló tisztelettel
SZENES EDE
tulajdonos.

2530.
1899.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város székháza alatti 6. és 7. számú, eddig Schönberger Vilmos által bérelt bolthelyiség a számvevőségnél kített megtekinthető feltételek mellett az 1899. év április hó 1-től 1903. év május 1-ig terjedő időre az 1899. év márczius hó 22-én d. e. 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen bérbe kiadatni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezébe letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1899. év február hó 27. tartott üléséből.

A városi Tanács.

Alaptrattott 1865-ben.

A leghiszebb gyártmányu és új átjatszott
ZONGORÁK
PIANINÓK

és
HARMÓNÍUMOK

legolsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora-eladási intézetében.

Budapest, most : V. Gizella-tér 2. sz., (a Váci-utca sarkán.)

Ehrbar, cs. és kir. udvari zongora gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmoniumgyár egyedüli képviselője Magyarországon. Árjegyzék ingyen.

2806.
1899.

HIRDETMEYNY.

Egyek község telekkönyveinek a tagosítás utáni állapot szerinti átalakítási tervezete hitelesítésére határidőül az 1899. évi április hó 5-ik és következő napjai Egyek község házához kitűzetik, — felhivatnak az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy megbízottjaik által, jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket, annál bizonyosabban adják elő: mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után, a téves átvezetésből eredhető kifogásokat a jóhiszemű harmadik személyek irányában főbbé nem érvényesíthetik.

Egyszersmind az 1892. évi XXIX. törvény cikk 8. §-a értelmében, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése és a telekkönyvek helyesbítése iránti eljárás is elrendeltetvén, az 1891. évi XVI. törvény cikk 8. §-a értelmében felhivatnak:

a) Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határonapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztésüket igazoló okirataikat mutassák fel.

b) Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, avagy pedig a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik alapján, a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg; ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. évi XXIX. törv. cikk 15—18. §§., az 1889. évi XXXVIII. törv. cikk 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

c) Mindazok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilván könyvileg bejegyezve; ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Debreczenben, a kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1899. február hó 27-én.

Nagy Károly,
kir. ítélőtáblai bíró.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ez az hírneves házi szer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvényéknél, csúznál, tag-szagattásnál és meghűlésekéknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kissebértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

